

Ekologia-Gazetka

2/2019

Palenie szkodzi!

Palenie śmieci w domowych kotłach – ten proceder w sezonie grzewczym znacznie pogarsza jakość powietrza. Odpowiedzialność za taki stan ponoszą częściowo mieszkańcy domów jednorodzinnych, którzy w ramach oszczędności palą odpady w piecach. Trują przy tym siebie i swoich sąsiadów.

W Polsce rocznie produkuje się średnio 58 mln m³ odpadów komunalnych. Taka ilość powoduje, że niektórzy ze śmieci uczynili główny materiał opałowy, a do sezonu grzewczego przygotowują się cały rok, pieczołowicie gromadząc wszelkie zużyte opakowania. W konsekwencji często dochodzi do tego, że zwykłe wyjście na spacer staje się wręcz niemożliwe z powodu ogromnych ilości dymu i pyłu w powietrzu.

KONKURS - KRZYŻÓWKA

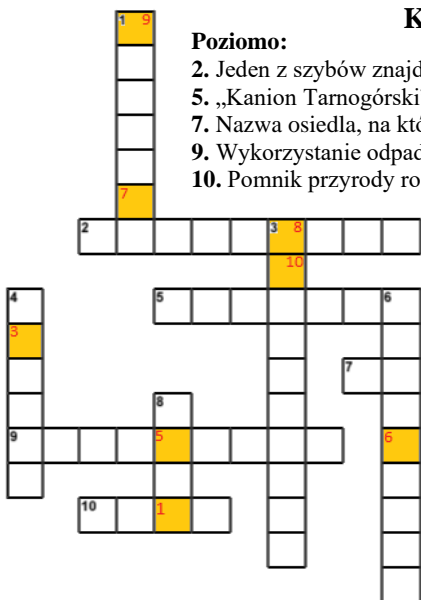
Poziomo:

2. Jeden z szybów znajdujący się w Parku Repeckim
5. „Kanion Tarnogórski” to dawna kopalnia dolomitu o nazwie ...
7. Nazwa osiedla, na którym w tym roku otwarto wybieg dla psów
9. Wykorzystanie odpadów w całości lub części
10. Pomnik przyrody rosnący na gródku rycerskim w Starych Tarnowicach

Pionowo:

1. Kolor pojemnika na odpady szklane
3. Jedna z dzielnic Tarnowskich Gór
4. Jeden z kruszców wydobywanych niegdyś w Tarnowskich Górach
6. Pomnik przyrody znajdujący się w Parku Miejskim to gładz ...
8. Miejsce przyjmowania butelek, metalu

Litery w żółtych polach, czytane w kolejności oznaczonej czerwonymi cyframi utworzą rozwiązanie – **nazwę jednego z parków na terenie Tarnowskich Gór**

Zapraszamy do udziału w konkursie. Dla 5-ciu osób, które najszybciej przyślą do nas rozwiązanie przygotowaliśmy nagrody rzeczowe. Prawidłowe rozwiązanie krzyżówki wraz z imieniem, nazwiskiem i numerem telefonu można przesyłać **do 31 grudnia br.** na adres e-mail: k.waldman@um.tgory.pl lub pocztą tradycyjną na adres podany poniżej. Decyduje data i czas dostarczenia korespondencji. Zwycięzcy zostaną powiadomieni o przyznaniu nagród rzeczowych poprzez e-mail lub telefonicznie.

Gazetka wydawana przez
Wydział Ochrony Środowiska
Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach
ul. Sienkiewicza 2
42-600 Tarnowskie Góry

O jakości powietrza w Tarnowskich Górach informują nas sensory AIRLY zlokalizowane w różnych częściach Gminy. Czujniki na bieżąco dokonują pomiarów stężenia aerozoli atmosferycznych, w tym pyłów zawieszonych PM10 oraz PM2,5. Warto wiedzieć, że pył PM2,5, czyli taki, w którym cząsteczki są mniejsze niż 2,5 mikrometra, jest uznawany za najgroźniejszy dla życia człowieka. Wszystko dlatego, że jego drobinki mogą bezpośrednio przenikać do krwiobiegu, powodując nasilenie objawów związanych z chorobami układu krwionośnego i oddechowego. Ponadto, według Międzynarodowej Agencji Badań nad Rakiem (International Agency for Research on Cancer – IARC), narażenie na pył PM2.5 może zwiększyć ryzyko wystąpienia raka płuc nawet o 40 %.

Niestety, najwięcej pyłu zwieszonego dostaje się do powietrza wskutek tzw. niskiej emisji, czyli emisji ze źródeł znajdujących się na wysokości mniejszej niż 40 m. Innymi słowy, zanieczyszczenia te pochodzą głównie z przydomowych pieców, w których spalane jest złej jakości paliwo (a w szczególności odpady).

Co możemy zrobić, aby ograniczyć spalanie odpadów w przydomowych piecach?

Przede wszystkim należy uświadomić potencjalnym trucicielom, że palenie odpadami nie tylko jest szkodliwe dla naszego zdrowia, ale jest również zwyczajnie nieopłacalne. Wydajność energetyczna spalania nieposegregowanych śmieci jest niewielka, a konsekwencje mogą być bardzo poważne. Domowe kominy, pozbawione odpowiednich filtrów, produkują przecież więcej zanieczyszczeń, niż zakłady przemysłowe.

Dodatkowo, temperatura spalania śmieci w paleniskach domowych jest stosunkowo niska. Oznacza to, że podczas spalania odpadów w domowym kotle powstaje nawet kilkaset razy więcej zanieczyszczeń, niż przy spalaniu odpadów w profesjonalnej spalarni.

Ponadto, spalanie wilgotnych odpadów grozi zatkaniem przewodów kominowych. Jest to tym bardziej niebezpieczne, że może dojść do zatrucia tlenkiem węgla – czadem.

Kontrola palenisk domowych

Jeżeli podejrzewamy, że w naszej okolicy w domowym kotle spalane są odpady, możemy poprosić straż miejską o kontrolę w tym zakresie. Jeżeli w wyniku kontroli zostanie potwierdzone palenie śmieci, strażnicy mogą nałożyć mandat do 500 zł. W przypadku odmowy przyjęcia mandatu strażnik kieruje sprawę o ukaranie do sądu rejonowego.

Źródło: <https://www.ekologia.pl/srodowisko/ochrona-srodowiska/spalanie-smieci-w-przydomowych-pieczach-czym-to-grozi,16175.html>

Jak chronić się przed szkodliwym działaniem smogu?

W sezonie grzewczym problem występowania smogu w mieście zdecydowanie się nasila. Odpowiedzialność za tak duże zanieczyszczenie powietrza ponoszą przede wszystkim mieszkańcy, którzy ogrzewają domy nieekologicznym paliwem. Urząd Miejski w Tarnowskich Górach od lat realizuje zadania, które pomagają w poprawie stanu powietrza na terenie Gminy. Wśród licznych działań na rzecz ochrony powietrza można wymienić m. in. realizację Programu Ograniczenia Niskiej Emisji, przygotowania do udziału w rządowym programie STOP SMOG, czy projekt budowy centrum przesiadkowego wraz z systemem dróg rowerowych mających zachęcić mieszkańców do korzystania z transportu zbiorowego i rowerowego. Mimo usilnych starań, problem zanieczyszczenia powietrza nie zniknie z dnia na dzień, dlatego jako mieszkańcy Gminy powinniśmy podejmować działania, które ograniczą negatywny wpływ smogu na nasze zdrowie, szczególnie:

- śledzić raporty dotyczące stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego,
- w przypadku wystąpienia smogu starać się pozostawać w domach, nie wietrzyć mieszkań, unikać aktywności fizycznej na wolnym powietrzu,
- pamiętać o systematycznym odkurzaniu mieszkania, gdyż pył zawieszony z powietrza akumuluje się w zamkniętych pomieszczeniach,
- zwrócić uwagę na przestrzeganie odpowiedniej diety bogatej w witaminy A, E, C, B12 i kwas foliowy.

Informacja!

STOP SMOG to program przeznaczony dla najmniej zamożnych gospodarstw domowych, w ramach którego możliwe jest dofinansowanie przedsięwzięć ograniczających emisję szkodliwych substancji do otoczenia oraz ograniczenie zużycia ciepła w budynkach jednorodzinnych.

W związku z możliwością realizacji przez Gminę zadania w ramach rządowego programu STOP SMOG, konieczne jest określenie liczby potencjalnych beneficjentów programu. Z tego powodu osoby zainteresowane wzięciem udziału w programie proszone są o wypełnienie wstępnej deklaracji. Wszystkie niezbędne informacje dostępne są w Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach pokój nr 63 (tel. 32 39 33 692) lub na stronie internetowej www.tarnowskiegory.pl w zakładce Ochrona środowiska.

Zimą pomóżmy ptakom!

Czas zimowy jest okresem niełatwym dla wszystkich zwierząt, w tym także ptaków, które mają wówczas utrudniony dostęp do pokarmu. Z tego powodu dokarmianie ptaków to często ich jedyna szansa na przeżycie tych kilku zimowych miesięcy. Czy jednak wiemy, jak robić to dobrze?

Ptaki szybko przyzwyczajają się do miejsca, w którym są dokarmiane, dlatego ważne jest regularne i konsekwentne wykładanie karmy. Raz rozpoczęte dokarmianie należy kontynuować do końca zimy. Dokarmianie najlepiej rozpocząć dopiero po pierwszych opadach śniegu i zakończyć wczesną wiosną. Przedwczesne dokarmianie ptaków może doprowadzić do negatywnych dla nich konsekwencji – przyzwyczajenia do łatwego pokarmu oraz stłumienia ich instynktów, przez co mogą stać się niesamodzielne. Podrzucanie jedzenia ptakom jedynie podczas zimy nie stwarza ryzyka, że przyzwyczają się one do pomocy przez cały rok.

Karmnik należy wywieszać w takim miejscu, które jest bezpieczne i łatwo dostępne, a jednocześnie dające możliwość szybkiej ucieczki (np. w przypadku zagrożenia ze strony kota lub innego drapieżnika). Konstrukcja karmnika powinna chronić jedzenie przed zawilgoceniem. Namoczony pokarm szybko pleśnieje i może zaszkodzić dokarmianym przez nas ptakom. Warto zwrócić uwagę, aby w pobliżu karmnika znajdowało się także poidełko.

Podawany ptakom pokarm musi być świeży, naturalny oraz bez dodatku soli i przypraw. Ptakom nie wolno podawać zepsutych resztek (np. spleśniałego chleba), gdyż mogą one spowodować choroby i śmierć ptaków. Z tego powodu pamiętajmy, aby dozować pokarm w takich ilościach, by był przez ptaki na bieżąco zjadany. Nie zaleca się także podawania dużych ilości pieczywa. Z pewnością uszczęśliwi je z kolei dieta składająca się z m.in. zbóż, nasion, daktyli czy moreli.

Ptaki przywiązane do miejsca staną się stałymi domownikami naszego ogrodu. Tym samym gdy przyjdzie lato, odwdzięczą się likwidowaniem uporczywych dla nas szkodników, np. owadów, które są dla nich prawdziwym przysmakiem.

<https://www.sadowniczy.pl/Dokarmianie-ptakow-zima-cinfo-pol-52.html>

Tarnogórskie Święto Drzewa

W dniu 28.10.2019 r. na Rynku w Tarnowskich Górach odbyła się kolejna edycja Tarnogórskiego Święta Drzewa. W zamian za makulaturę, zużyte baterie i stare telefony komórkowe mieszkańcy mogli otrzymać wybraną przez siebie sadzonkę. W tym roku na chętnych czekała rekordowa liczba drzewek, wśród niemal 600 roślin można było znaleźć 12 różnych gatunków, w tym żywotniki, graby, świerki, jałowce, cisy, wierzby iwy, jaśminowce oraz inne ozdobne krzewy liściaste.

Jak co roku, obchody święta umilił występ przedszkolaków, tym razem z Publicznego Przedszkola nr 2. Na święcie zjawili się uczniowie miejskich podstawówek – ZSP nr 4 z Rybnej, SP nr 5 z Lasowic oraz SP nr 7, a także Zespołu Szkół Chemiczno-Medycznych. Ci ostatni obiecali otrzymane rośliny posadzić na terenie szkoły.

Mimo bardzo dużego zainteresowania Świętem Drzewa, darmową sadzonkę otrzymał w tym roku każdy, kto z paczką makulatury, bateriami lub użytym telefonem komórkowym ustawił się w kolejce pod tarnogórskim Ratuszem. Osoby, którym nie udało się dotrzeć na tegoroczną Imprezę, serdecznie zapraszamy na obchody Święta Drzewa w przyszłym roku.

Projekt rewaloryzacji zabytkowego pogórniczego Parku Miejskiego w Tarnowskich Górach

Lata 1910-1920 Drewniana altana w Parku Miejskim
https://tarnowskie_gory.fotopolska.eu/274187,foto.html?o=b994

Gmina Tarnowskie Góry przygotowała „Projekt rewaloryzacji zabytkowego pogórniczego Parku Miejskiego w Tarnowskich Górach”. Głównym celem jest przywrócenie historycznego układu kompozycyjno-przestrzennego parku. Świątynią odzyskać ma całą parkowa architektura. Zaplanowano m.in. przebudowę alejek, amfiteatru, placu zabaw, kortów, stawu, odtworzenie toru saneczkowego, budowę nowych obiektów z toaletami przy korycie, konserwację gloriety oraz pergoli wraz z obsadzeniem pnączami. Odbudowana zostanie altana w miejscu jej pierwotnego posadowienia – wskazanym dzięki badaniom archeologicznym. Pojawią się nowe ławki, kosze, płotki, oznaczenia górniczych szybów – wszystko w kształtach i kolorach nawiązujących do historycznego kształtu parku. Symbolicznie odtworzony zostanie także tor kolejki wąskotorowej, która niegdyś przejeżdżała przez park.

W ramach prac przewidziano także wycinkę drzew, która aktualnie wywołuje największe poruszenie wśród mieszkańców. Należy jednak pamiętać, że większość drzew planowanych do usunięcia to tzw. samosiejki, które rozrastają się w sposób niekontrolowany, kolidując przy tym z najcenniejszym starodrzewem. Co ważniejsze, oprócz przeprowadzenia wycinki i zabiegów pielęgnacyjnych, plan zakłada również posadzenie ponad 14 000 sztuk nowych drzew, krzewów oraz innego rodzaju roślin. Nadal jednak w parku dominować będzie starodrzew, dający cień w upalne dni. Powyższe zabiegi pozwolą na odtworzenie pierwotnego klimatu Parku z jednoczesnym utworzeniem nowych miejsc spełniających współczesne zapotrzebowania odwiedzających.

NIE dla plastiku!

Jest tani, łatwo z niego stworzyć przedmioty o dowolnym kształcie i ma wiele zastosowań. Plastik stał się powszechnie stosowanym materiałem, ale także powszechnym problemem. Około 79% zużytych tworzyw sztucznych nie trafia do recyklingu, a na wysypiska śmieci i do środowiska naturalnego, w tym do oceanów.

Tworzywa sztuczne obecne są jako cząstki w glebie, wodzie, a nawet powietrzu. Co roku do oceanów trafia 8 mln ton tworzyw sztucznych. Ptaki mylą pływające zakrętki od butelek z pożywieniem, żółwie – torby foliowe z meduzami, a ryby – granulki plastiku z planktonem. Nieświadomie codziennie przyjmujemy plastik z jedzeniem oraz piciem i nie zdajemy sobie sprawy z konsekwencji, jakie może to mieć dla naszego zdrowia.

Dostrzegając narastający problem wynikający z coraz powszechniejszego korzystania z plastiku w Tarnowskich Górach, podjęto działania mające na celu jego ograniczenie w Urzędzie Miejskim, podległych mu jednostkach oraz podczas imprez miejskich. Działania te obejmują m.in. zrezygnowanie z plastikowych sztućców czy kubków, ograniczenie zakupu wody w plastikowych butelkach oraz działania edukacyjne skierowane do pracowników i mieszkańców. Niektóre z planowanych zadań realizowane są już dziś – na większości współorganizowanych przez miasto imprez plastikowe sztućce i talerzyki spotkać można już sporadycznie (np. zlocie foodtrucków).

Ważne jednak, aby każdy z nas miał świadomość jakie zagrożenie dla środowiska i dla nas stwarzają tworzywa sztuczne i ograniczył ich zużycie w codziennym życiu. Jak? To proste! Zrezygnuj z foliowych toreb na zakupy na rzecz swojej własnej torby materiałowej, która nie tylko jest ekologiczna, ale także dużo bardziej poręczna, wytrzymała i estetyczna. Ogranicz zużycie „zrywek” w supermarkecie lub zamień je na ekologiczne siatki na warzywa i owoce. Jedzenie do pracy czy szkoły pakuj do własnego wielorazowego pudełka zamiast foliowych woreczków czy styropianowych pudełek, a zamiast napojów w plastikowych butelkach wybierz te w szklanych.